

ABONAMENTUL:
PE AN 3 COR. 20 FIL.
" 1 " 60 "
" 2 " 90 "
IN STREINĂTATE:
PE AN 6 FRANCI.
" 1/2 " 3 "
NUMERŢI SINGURATICE SĂ VIND CU 5 FILERI.

RĂVAŞUL

INERTIUNILE SE PLĂTESC DUPĂ MĂRIMEA LOCULUI CE OCUPĂ FIE-CARE OM. COSTĂ ODATĂ 10 FIL., DE 2 ORI 5 FIL., DE 3 ŞI MAI MULTE ORI 6 FIL.
ADRESA:
"RĂVAŞUL"
CLUJ — KOLOZSVÁR
JÓKAI-UTCZA 6.

Redactor resp.: BASIL MOLDOVANU.

APARE ÎN FIE-CARE SÂMBĂTĂ.

Proprietar editor: Dr. E. DĂIANU.

Socialismul.

Lupte pentru pâne şi pentru drept tot-dea-una au fost în societatea omenescă, şi pururea vor fi, de ore-ce lipsele şi durerile nici când nu vor inceta. Acestea s'au arătat în deosebite feluri; după vremi şi după ţări însă putem să zicem, că stările sociale s'au arătat în trei forme mai însemnate, ca: *sclăvie*, *iobăgie* şi *socialismul* de azi.

De când e societatea tot-dea-una s'au aflat baiuri, dar s'au aflat şi oameni cu inimă, cari şi-au pus în gândul lor uşorarea stării celor nefericiţi şi nedreptăţiţi şi în cursul vremilor s'au şi vindecat şi îndreptat multe. Pentru-că, ori cum, dar e mare deosebirea între starea de azi a poporului şi între starea de *sclăvie* de demult. E mare deosebire între a avea libertatea voinţii, gândirii, muncii şi trupului şi a fi ţinute toate acestea în lanţuri şi obezi. Intre toţi binefăcătorii omenimei suferitoare cel mai cu inimă şi cel mai puternic a fost Domnul nostru *Isus Christos*. Nici odată nu s'a făcut atâta sporiu, atâta bine în clasele de jos şi dejosite, ca de când *Christos* şi-a desvălit inima poporului, ajutându-l şi mângăindu-l.

Ţinta venirii lui *Christos* pre pământ n'a fost numai ridicarea blăstemului, ce apăsa neamul omenesc, n'a fost numai mântuirea lui sufletescă şi deschiderea raiului pentru cel isgonit de acolo, ci inima Lui cea sfântă, plină a fost şi de durere pentru sôrtea pământescă a omenimei; Minteia Lui d.-zească a rodit învăţături pentru deşteptarea omenimei, dar' şi pentru bunăstarea şi îndestularea ei încă a lucrat foarte mult. Nimenea dintre cei cu trup n'a fost şi *Dumnezeu*, ca El, dar nimenea, ca El, n'a predicat aşa *dumnezeesce drepturile omului*. Nimenea n'a propovăduit vrednicia şi egalitatea omului aşa, cum El le-a propovăduit. Nimenea n'a sbiciuit cu atâta curaj nedreptăţile, şi nimenea ca El,

nici înainte, nici de atunci încôce, n'a arătat atâta milă faţă de bietul popor.

Christos se naşte din o vergură săracă. Se naşte în un grajd. Trăieşte fără inbuibări şi plăceri şi se hrăneşte din rôdele ostenelelor mânilor sale. Păşeşte între poporul de rind. Ascultătorii lui erau aproape numai cei săraci, cei lipsiţi, cei nedreptăţiţi, pre cari îi mângăia, îi şi învăţa şi, din milă faţă de ei, îi satură, şi prin minuni vindecă pe bolnavii lor. Inima Lui înflăcărată de dragoste voieşte să sădască bucurii în sufletele tuturor şi cu ştiinţa Lui cea preste fire arată căile, pre cari rodeşte îndestulirea şi mijlocele prin cari se pot împuţina durerea şi lacrimile, ce le storc nedreptăţile şi sărăcia. *Christos* n'a învăţat pre om se sărute lanţurile, ce i-le pun pre mâni şi picioare semenii sei, nici l'a învăţat, să tacă, să nu cêră şi să nu strige atunci, când e nedreptăţit, ci-l fericeşte pre acela, care lucră şi suferă pentru drept, dreptate şi virtute.

Ba chiar El ridică mai întâiu steagul libertăţii tuturor, şi scrie pre el: Fiilor! „*Voi la slobozenie v'ati chemat*“ (Gal 5.) Voi toţi sunteţi fii unui şi aceluiaşi părinte şi nime dintre voi nu mai este sclav.

El îndemna la muncă şi propovăduieşte adevărul: *vrednic e lucrătorul de plata sa*.

Celor puternici le strigă cuvintele, ce El le-a spus lui *Sirac*: „*Nu năcăji pre sluga, care lucră cu adevăr*“ şi „*să nu-l lipseşti pre el de slobozenie*.“

Sbiciuieşte pre farisei şi cărturari, cari ca şi vampirii sug pre popor, îl nedreptăţesc şi-l lipsesc de drepturile şi averea lui şi cari nici un deget nu puneau spre a uşora sarcinile şi poverile, sub cari poporul gemea. El a spus tot prin *Sirac* „*cel ce ia hrana cea de lipsă, este ca acela ce omorâ pre deapropole seu, şi cel ce opreşte simbria slugii, ca cel ce varsă sânge*.“ Cu sânge şi blăstem e ames-

tecată pânea aceluia, care pre nedreptul ia bucătura deapropelui său.

Sub stégul său, care e *crucea*, *Christos*, a voit să adune ca şi sub aripi pre toţi fii omului şi cu deosebire pre cei săraci. Acest steag îl pörtă biserica pre întreg rotogolul pământului. Pe urma acestui steag încetază în lume vinderea omenilor, se rump lanţurile sclăviei şi ale jobăgiei şi pretutindenea se aude adevărul: *toţi avem aceeaş faptură, aceeaşi vrednicia de om, aceeaşi ţintă, acelaş suflet şi acelaş Dumnezeu şi părinte*. Toţi suntem chemaţi la libertate.

Christos cu pilda şi cu cuvântul a învăţat omenimea, se muncescă şi se cêră pânea sa: „*Pânea noastră cea de toate zilele dă-ne-o nouă astăzi*.“

A *noastră pâne*, pentru care noi am asudat, noi am muncit, pre care noi am câştigat-o în mod cinstit, — dă-ne-o nouă, şi nu *pâneu altuia*. El nu ne-a dat învăţături numai pentru trup, ci mai cu sêmă pentru suflet, pentru-ce opreşte el hoşile, răpirile şi ne porunceşte: *să nu furî*. — Acesta e socialismul lui *Christos*.

Până când omenimea a luat în socotinţă pilda dată de *Isus* şi învăţăturile Lui, până atunci încet, dar' sigur, s'a clădit pêtără pre pêtără pentru fericirea ei şi starea cea de plâns s'a schimbat în foarte multe privinţe şi se va mai schimba spre bine, dacă omenii ar' păzi legile Domnului.

Durere însă, că tocmai aceia, cari au mai multă lipsă de ajutorul D-lui, încep acum să se abată de pre căile virtuţii şi să plece pre căile propovădite de farisei moderni, cari zic: nu-i suflet, nu-i Dumnezeu, ceriul e al paserilor, ér' ce e pre pământ, fie aceea tesaur, ban, pâne, lăcuinţă, mâncare ori beatură e comun, e al tuturor, deşi n'au câştigat şi n'au moştenit toţi. Acesta e socialismul modern, socialismul păgân ori jidovesc.

FOIŢA RĂVAŞULUI.

La un an.

— Schiţă de B. K. —

Pe vremea, când eram în seminarul de preoţi, petreceam vara mai mult pe la rudeni. Într'unul din ani, gâtând cercetările în oraşul Bucureşti, luai cu bucurie trenul, ca întorcându-mă acasă, să mă ved cât mai de grabă în braţele scumpei mele mame, unde se gust odihna după oboselile călătoriei.

Prin bunăvoinţa călăuzului am ajuns singur într'un cupeu. Aceasta mă înbucura mult, pentru-că decât cu nisce soţi moroşi, mai bine singur. Călătorii necunoscuţi de multe ori îţi tulbură şi cele mai plăcute gânduri. Dar abia am rămas aşa până la staţiunea cea mai apropiată. Acolo mi-s'a dat soţ un domn bătrân, pe cum se vedea onorabil, un ciocoiu dela ţară. Făcându-ne cunoscuţi, ni-a trecut vremea de tot repede. Rămânea gară după gară pe urma noastră. Eu eram aproape de sfârşitul călătoriei mele, când iată la o gară se opreşte trenul pe mai mult, ca să aştepte acceleratul, ce mergea de la Predeal la Bucureşti.

Mă uitam pe fereasta cupeului, când deodată îmi bate în ochi o mulţime aleasă de străini, gata de plecare în gara asta neînsemnată. Nici unul nu vine cătră trenul nostru, macar-că — pe cât eu

ştiam — acceleratul nu se opreşte aci. Pe urmă mi-a descoperit călăuzul, că aji se opreşte aci şi acceleratul. Soţul meu de drum încă a început să se uite cu mai multă băgare de samă. În urmă m'a lămurit şi pe mine, care nu cunosteam ţinutul acesta.

— Veţi, îmi dişe soţul meu, colo la o parte de mulţime un domn înalt, cărunt? Se preumblă cu unul tinër. Uite, chiar acum se întorc.

— Da, îl ved, se par domni din societatea cea mai aleasă. Îmi dai voe, să te întreb, cine sunt?

— Bătrânul e boerul Năsturel, cel mai bogat şi mai văzut proprietar din ţinutul acesta. El are vre-o 60 de ani şi e văduv acum, dar şi mire. Măne se va cununa în biserica Domniţa Balaşa din Bucureşti. Să cunună cu o fată săracă, dar' foarte frumoasă a unui proprietar din P. De bună sêmă pentru el să opreşte aci acceleratul, ca să-l ducă la Bucureşti.

— Cel de lângă el e fratele muierii lui dintăiu, cumnatul său, boerul Iordache, un mare iubitor de petreceri şi risipitor. Ceialalţi sunt prietini, conducători de moşii şi alţi slugitori de ai mirelui.

În vorbele noastre sosesc acceleratul, dar' şi noi plecăm. M'am uitat pe ferestra cum se suiau în accelerat până când l'am pierdut din vedere. M'am aşezat atunci de nou la locul meu chiar pe când soţul meu de călătorie ofta în sine cu amar:

— Mi-e milă de bietul boer.

— De care, mă rog? De mire, ori de cumnatul lui?

— De mire.

— Cum?

— Vorbesc, că mireasa i-ar fi pus condiţia, că numai aşa merge după el, dacă în capitală îi pune la îndemână un palat pompos, căci în castelul dela moşie nu vrea să trăească.

De bună samă de aceea vrea aşa, ca să pótă lua parte în toate petrecerile şi plăcerile dela oraş. Boerul Năsturel, orbit de frumşeţa ei, se vede că a fost destul de negândit să primescă condiţia, ba — pe cum am auzit — a şi cumpărat în Bucureşti un palat pompos şi l'a mobilat, ca un prinţ. Eu, de eram în locul lui, n'o luam nici pentru toate comorile lumii.

— Dór' gândeşti D-Ta, că nu vor fi fericiţi?

— Vei vedé, domnul meu. — De aşi fi eu profet mincinos, dar' is om bătrân.

Multe am văzut, am auzit şi am păţit în viaţa mea. M'am învăţit mult prin lume şi cunosc femeile, pe cât pot fi ele cunoscute.

Căsătoria asta nu se pôte găta cu bine. Mirésa, care-şi leagă mâna de condiţii, nu se gândesce a-şi ferici bărbatul. Ea îşi pörtă mintea şi inima după cele deşerte ale lumii.

Mi-ar fi plăcut se-l mai întreb una-alta, dar sosind la sfârşitul călătoriei mele, am trebuit se mă despart de el.

* * *

La un an am călătorit din nou la Bucureşti. Ajuns la gara aşteptării mele de an, mi-s'an înprospetat în minte toate cele de atunci. Aveam

Poporul nostru pururea credincios a urmat până acum învățăturile lui Christos; acum însă amăgit de cei fără suflet și Dumnezeu ici colea întră în corabia cărmuită de ei. Valurile se umflă și ridică corabia și o amenință cu frângere și nimicire. O dacă ar' băga de samă la vreme primejdia și ar striga din inimă și cu credință către Isus, cel ce ne-a învățat căile fericirii pământești și cerești: *Domne mântuiește-ne că perim!*

Crestături.

Virtute și nu păcat ar trebui să învețe pe popor socialistii, să-l facă să fie muncitor, cruțător și cu cumpet în toate, iar nu să-i pună în vedere împărțirea averilor și mai ales a averilor bisericesti, ce nu le pot suferi, cum n'au putut suferi strămoșii lor pre Christos, căci păcatul ruinează și sărăcește familii, popore și țări. Aceasta se vede și din istoriografia următoare, ce o povestește o gazeta americană.

În 1827 muri o femeie foarte bețivă, lăsând câți-va copii. Acestia încă erau plini de boale, unele văzute și altele ascunse și cari toate veniau de acolo, că mama lor fusese prea bețivă. Acești copii la rândul lor se căsătoriră, dar dădură și ei naștere la tot soiul de neisprăviți.

Preste tot urmașii acelei bețive au fost până azi 800, din cari 700 au fost, ori sunt, nește rei, condamnați la închisoare cel puțin câte odată. Din toți urmașii bețivei 342 au fost și ei bețivi din cale afară; 37 au fost spânzurați pentru omoruri. Iar încât privește partea femeiască, 127 dintre urmașele bețivei au fost nește stricate, fără casă, fără soți, cari se tăvăleau în desfrânare.

Cheltuielile, ce le-a făcut țara vreme apröpe o sută de ani pentru urmărirea, prinderea și ținerea în temniți a reu-făcătorilor ieșiți din neamul bețivei, se urcă la 15 milioane de corone. — Iată ce viitor „frumos“ pregătesc cei fără de Dumnezeu!

— **Cei ce ne uresc** mai mult, pe noi, Români, aceia iubesc mai mult pe socialisti. Acesta e un adevăr, care trebuie să-l spunem, pentru că avem pricină a crede, că ridicarea socialistilor, și dragostea ce foile ungurești-jidovești li-o arată, și atragerea unor nesocoliți ori smintiți Români în rândurile socialistilor, sunt anume lucruri puse la cale de aceia, cari vor să ne slăbescă. O dovadă! „Magyar Szó“, foia care mai turbat scrie împotriva Românilor, în numărul său din Vinerea mare a Ungurilor, seria sub titlul de „Vinerea mare“ un articol în care se ziceau și următoarele:

„Ne slăbesc pe noi *Fariseii* (sub acestia se înțelege catolicii din țară, cari nu vor să țină cu Jidovii și socialistii. R.) și acolo, unde și de alt-fel e foarte slăbuț firul nostru. Pe ortacii de aici ai dușmanilor nostri din afară, adeca pe *lotri* naționalităților (Românilor, Sașilor, Serbilor...) îi așeză în jurul nostru, dar nu răstigniți, ci luându-i jos de pe *furcile* de cari ar fi vrednici. Acesta e Golgotha șovinismului maghiar. Ei pun pe umerii ideii naționale maghiare crucea clericalilor și naționalităților, ca să o porțe, să cadă sub povara ei și să o restignească pe ea...“

— Va să zică, curat vorba altuia: *tot hoțul de pagubaș*. Noi am fi cei ce restignim pe Unguri. Ei bine, cine așa ne judecă, nu-i mirare, că se bucură dacă socialistii au putut amăgi printre ei și câțiva Români rătașiți, cari se arată gata a se lăpeda de nemul și de legea lor — numai să li-se umplă burta, că ei numai în burta plină cred. Acesti răteciți ai nostri sunt ca cei din Creta, despre care Sântul apostol Pavel a zis: „Dzeul lor e pântecul.“

un dor nespun, să se urce cine-va, care să-mi potă istorisi unele-altele de tină boereasă. Dorița mea s'a împlinit. Trenul nu s'a fost oprit încă bine și eu mi-am scos capul pe ferăstră. Spre mirarea mea, am văzut aci o multime de oameni și mai mare, ca înainte cu un an. Bărbații și femeile purtau, fără osebite, haine și văluri negre.

De bună sémă vin, ori merg la vre-o înmormântare, imi ziceam eu. Mă făceau tot mai curios. Pe urmă toți se suie în trenul meu. Ajung și cu mine cinci domni.

La început vorbiau numai între ei. Am priceput, că sunt conducători de moși ai boierului Năsturel. Scurt m'au tras și pe mine în vorbele lor și atunci am descoperit, ce doriām se știu.

În ziua aceea adevărată a fost îngropată dómna Năsturel în cripta familiară a boierului. Ea, petrecând în capitală, s'a dat după plăcerile din lumea mare, părăsindu-și bărbatul, ba pe deasupra l'a și surpat în avere apröpe de tot, prin risipa ei ușuratică, vreme de un an. Incurcându-se cu coconul lordache, cumnatul lui Năsturel, și descoperită fiind, într'o zi frumoasă ea a pus capăt la toate înpușcându-se.

* * *

Mi-am adus aminte de vorbele profetice ale soțului meu de călătorie de acum un an, dar și de aceea, că între oamenii mai lipsiți de averi, ori chiar săraci, dar blândi și temători de Dumnezeu, astfel de casuri triste nu întâlnim, ori și dacă le întâlnim, numai de tot rar.

Eremitul.

— În țără lucrurile iară s'au încurcat reu. Stăpânirea vrea să facă lege, că se dăm câțane mai multe, dar acelea se slugescă numai doi ani. Unii dintre Unguri nu vreau, că ei zic că nu înmulțesc oștea, numai dacă o fac ungurească, anume, ca să aibă stég unguresc și comanda să fie în limba ungurească. De aceea ministrul e în mare încurcatură, că Maiestatea Sa nu vrea să audă de ungurirea oștirii și Kossuthiștii nu vor să lase pe ministri să facă legea dorită de Maiestatea Sa Impăratul și Regele. Se poate, că întâiul ministru, Széll Kálmán, va căde, și va veni altul în locul lui. Pentru noi tot una ar fi, dacă pe noi nu ne întrebă și nu ne ascultă.

— **Denumirea** episcopului Radu la Oradea-mare nu a venit încă, dar se zice că va veni în zilele cele mai apropiate, deodată cu denumirea episcopului catolic din acel oraș.

RÉVAȘ DE LA ORAȘ.

Mediaș, 20 April n. 1903. „Rëveșul“ foia ce vede acum întâi lumina sörului, în a două capitală a țării noastre, a fost salutată și din partea medesenilor cu frumoasa dorință: să trăiască!

Foile strict populare cu tendință creștină, „creștină în spiritul său, creștină în tonul și procedura sa, creștină în tendințele sale generose“ — iată cea mai prețioasă și necesară foie pentru noi și mult cercatul nostru popor.

Și când ore s'a simțit mai tare lipsa de o atare foie ca acum în zilele noastre, la Români noștri dela sate și orașe, dar mai ales din orașe? Aici în orașe mai sprintene ni-s vorbele, mai aprige mișcările, mai impunătoare purtările și totuș scopul, adevăratul scop nu s'ajunge, Moralitatea scade și poporul sărăcește. Nu vreau să intru în amănunte, ci mă mărginesc prin scurte vorbe a spune, că cauza acestor două rele, de mai multe-ori și în cele mai multe locuri, nu suntem noi învățătorii și preoții, ci cei ce cărmuiesc țera. De ce nu s'ar introduce ore frumosul obicei ca-n Danemarca, unde crămarul ce-a dat mult să bea bețivului e dator să se îngrijescă de trăsura pentru cel ospătat și să mai plătescă și o anumită pedepsă în bani pentru negrija sa?

Pentru-ce ore nu s'ar face o lege(?) în care preotesele și învățătoarele toate să fie silite a umbla în haine românești pregătite acasă și nu târguite în bolte jidovești? O și bune ar fi acestea pentru noi! La orașe, mai ales la orașe, portul nostru, drăgălaș se perde.

În mijlocul acestor împrejurări trăim noi învățătorii și preoții. Unul în cercul său de lucru, în școlă, celalalt în biserică. Școlă și biserică étă limanul suferințelor noastre! În școlă învățăm încă românește, în biserică cântăm în stichuri drăgălașe. Limba și cântarea iată ce e mai scump Românilor pe pământ! Fie el în ori-ce parte a lumii, trăiască în ori-ce împrejurări, graiul maicii sale il învioră, ér cântarea îi storce lacrimi.

Mi-aduc aminte, când abia așteptam să încep adevărată luptă pentru viață, luptă, ce m'am hotărât s'o duc pentru noi și nemul nostru până la sfârșit.

La venirea mea aici, am aflat o școlă neorganizată, școlari nedisciplinați. Mi-am pus în ordine lucrurile de școlă, am împărțit-o în despărțăminte și lucru cel dintâi i-am învățat cântările dela sf. liturgie. I-am pus frumos în rând și așa m'am dus în casa Domnului. Am făcut apel la bunăvoința poporului pentru întemeierea unui cor bisericesc și s'a strins atâta lume! Plină era școlă și curtea de fete și feciori. Mi-am ales ce-a fost mai bun și astăzi am un cor, cu care mă pot mândri. La Crăciun, când am cântat întâiași dată cu corul în biserică, însuflețirea poporului a fost așa de mare, încât acolo în sf. biserică, au isbucnit la fine într'un frumos „trăiască“ la adresa coriștilor și a mea. La Boboteză am predat concert și teatru cu declamări în edificiul școlii noastre gr. cat. Acuma facem și serenade. Chiar și-asară făcusem una la unchiul meu, inginer *Ilie Dopp*, care într'o vorbire foarte frumoasă spune, că dela țärenii din Mediaș nu s'a putut aștepta la atâta progres. Dăruiește 20 cor. pe sama scopului reuniunii și cinstește 5 litre de vin bun pe sama coriștilor. Aici e locul, cred, să spun decursul unei înmormintări la o copilă începătoare din școlă mea.

La césurile satorite, școlărițe și școlari în rând frumos de doi, urmați de mine și spriginitorul meu M. On. Ioan Moldovan protopop, am mers la casa prunicei repozate.

După vorbirea obicinuită, rostită de Dl. protopop toți băeții și fetele în număr de 83, cu mâinile împreunate cătră cer, ingenunchind lângă sicriu au început să cânte singuri, după tact: Veniți să ne închinăm, etc., ér dupaceea o fetiță s'a sculat și a cetit o frumoasă cuvîntare, pe care a încheiat-o astfel:

„Peste tot frumos și bine Primăvara vine! vine!“
Câmpul plin de floricele Și eu fără de gând rău
Vin cocori și rânduncele Shor în sus la D-zeu. Amin.

În sfârșit tot din genunchi s'a cântat de cătră copii, sfinte Ddeule, de trei ori și atuncia ne-am înșirat după sf. prapor. Cine ar putea descrie cum

a pëtruns inimile tuturor acésta serbare? Toți plângeau, tineri și bătrâni. Pe drum până la țințirim tot școlarii cântau sf. Ddeule. Din toate curțile cșiău privitori, ér trecătorii descoperindu-și capetele, lung priviau în urma noastră. Și era atât de impunător cortegiul și cântarea de copii!

Iată ce-am voit să crest de data asta la rëveș din Mediaș. Dlui Redactor mulțumesc pentru ospitalitate, ér cetitorului pentru cetanie. La revedere mai de multe-ori și să trăiască „Rëveșul“.

Isidor Dopp.

CĂRȚI DIN TÖTE PĂRȚI.

Bucium-șasa, Aprilie 1903. Socotesc și eu, că prin cărți de acestea ajungem a-ne cunoște mai bine toate comunele românești din țară, cu tot ce se găsește bun în ele. Și poate va fi bun lucrul acesta pe mai târziu!... Chiar de acea Vë scriu câte ceva de pe la noi. Comuna noastră de peste 800 de suflete face o parte din *Buciumul* de lângă Abrud, în munții Apusenii. Înainte de 1848 ea purta prin scrisori greșit numele de Bucium-valea-albă și Bucium-valea-șesei. De atunci însă s'a îndreptat în *Bucium-șasa*.

Are o biserică veche de piatră, destul de frumoasă și bine îngrijită cu avere de peste 56 de mii corone în bani pe cum și ceva nemisător. Locuitorii ei se ocupă cu lucrarea băilor de aur și mai puțin și cu alte lucrări. Pe lângă biserică și chiar lângă ea vede trecătorul o zidire frumoasă școlară cu 2 rânduri și 8 încăperi (odăi). La școlă servesc: un învățator și o învățătoare, plătiți regulat, cel dintâi cu 720 cor., iar a două cu 640 cor., fără de adausurile la 5 ani (cuincuenale).

Numărul școlarilor se schimbă între 60 și 80, împărțiți în 2 clase. În anul de acum sunt înscriși peste 80 inși, având mai fiește-care cărțile și reuisitele trebuincioase de școlă. La acésta are partea sa de merit și banca românească „*Detunata*“ dela noi, care de ani de zile dă din venitul său pe tot anul câte 28 cor. pentru cărți școlarilor săraci dela fie-care școlă din Bucium (șese cu totul). Mai este în comuna noastră și o reuniune, numită „*Reuniunea femeilor din Bucium-șasa*.“ Ea și-a pus de țință a sa: ajutorarea școlarilor săraci cu haine și cărți, pe cum și împodobirea bisericii și a școlii. Reuniunea, fiind abia din 1900, a cheltuit în cei doi ani de pe urmă câte 60 cor. pentru îmbrăcarea școlarilor, mai dând 60 cor. și pentru material de lucru de mână școlărițelor lipsite, ale căror lucruri le va vinde apoi în folosul său. Capitalul de bani al reuniunii trece acum peste 2,000 (două mii) de corone și e nădejde frumoasă de a crește, căci se bucură de sprijinul frumos al băii de aur „*Concordia*“ și de al băncilor „*Auraria*“ din Abrud și „*Detunata*“ din Bucium.

În folosul reuniunii și a bibliotecii ei, cu peste 200 de cărți alese, s'au dat până acum în fie-care an și câte o petrecere românească sau reprezentățiuni teatrale și serate tot-dea-una bine reușite. Pe lângă personalul inteligent bisericesc și școlastic gr. cat. mai avem aici pe notarul cercual român, pe primarul comunei Bucium, tot român, și ceialți oficiali ajutători ai lor, pe cum și oficialii băncii românești „*Detunata*“.

Se vede dar, că împreună cu fruntașii de inimă ai comunei noastre este cine să pună la cale multe bune și frumoase, cari să slujescă și altora din alte părți de pildă în a făptui românește. Acum deocamdată atâta la „*Rëveș*.“ **Adevărul.**

RÉVAȘUL CLUJULUI.

— **Paștile în Cluj** au decurs cu mare pompă. În ziua dintâi învierea s'a făcut la 3 ore; la liturgie au slugit 4 preoți și 2 diaconi, și evangelia s'a cetit în 6 limbi, anume: catichetul Basil Moldovan românește, canonicul Gavril Pop grecește, Aug. Giurgiu latinește, protopopul Dr. Dăianu italienește, Bas. Podóbă ungurește, lectorul Pavel, cand. prof. nemțește. Predica a rostit-o Stef. Roșian. După amezi ear' s'a cetit evangelia în 4 limbi și a predicat Dr. Dăianu. Biserica a fost ticsită de credincioși, și mulți au rămas în curte, și s'a dovedit de nou, cât de mare lipsă e să se zidescă o biserică nouă și mare în Cluj. — În bis. gr. or. a celebrat protop. *Roșescu*. Pe lângă credincioși au mai fost ostași mulți dela honvezi. Ostașii dela linie, de confes. gr. cat. au serbat paștile în biserică minorișilor, unde a slugit Rev. *Dem. Fop* prot.

— **În Sămbăta Paștilor**, între 9 inși au fost promovați la gradul de doctor în drepturi la universitate și doi români: *Ion Giurgiu*, fiul preotului din Chintău, și *Ales. Morariu*, fratele avocatului Dr. St. Morariu.

Ținutul Dr. *Ioan Giurgiu*, care de alt-fel își va continua studiile la Paris, a dat a două zi de Paști o cină la hotelul New-York, la care a intrunit o mare parte a tinerimei universitare și a inteligenței din Cluj — domni și dame — prefăcându-se obicinuitul „*potus doctoris*“ într'o frumoasă serală națională. S'au ținut mai multe toasturi serioase și frumoase. — Tinerimea esprimându-și prin Traian Suciua afecțiunea față cu fostul ei conducător i-a predat un album artistic, lucrat de ținutul Greavu, conținând

o adresă iscălită de toți. Forțe emoțional de acesta suyenire a răspuns sârbătorit prin cuvinte frumoase. Au mai vorbit maiorul Blășișu, protopopii Roșescu și Dr. Dăianu, indemnând tinerimea la muncă serioasă și la bună înțelegere. Dr. Ignea și tinerul Pascu au desfășurat societatea cu frumoase cântece din popor.

DE PESTE SEPTĂMÂNĂ.

Românii la Roma.

Vestea ce am dat în numărul doi al *Révașului* s'a împlinit cu rînd și cu vîrf. Din România și din Ardeal cete de Români au alergat la Roma, leagănul nîmului nostru.

Românii din România, mai ales din București, au sosit la Roma în săptămîna cea mare, Marți, în 14 April n. Peste 150 inși erau ei conduși de învățatul profesor Tocilescu. La ceata acesta s'a adaus și un țeran dela noi, vestitul cioban, George Cârțan, dela Opra Cârțșora, și doi domni: Avocatul Novac din Bis.-albă și I. R. Șirianu din Arad. Românii au fost primiți cu multă dragoste de căpeteniile orașului și de ministrii Italiei. Ei au luat parte la o mare adunare de bărbați din tôte nîmurile, cari se trag din Roma, cum sînt Francesii, Spaniolii, Italianii, și pretutindena unde s'au înfășoșat au fost întimpinați cu dragoste de frați și sârbătorii cu însuflețire. Cât au petrecut în Roma Românii au serbat o neîntreruptă sârbătoare de înfrățire cu Italianii și au câștigat multă cinste nîmului nostru.

Românii din Ardeal sînt tocmai pe drum cîtră Roma, cînd scriem aceste șire. Ei au pornit de la Blaj, „Roma mică“ a noastră, și sînt o ceată de vre o 50 inși, domni și dîmne, tineri și bărbați. Frumôsa ceată a trecut pre la Cluj, Marți sêra, a treia zi de Paști și au fost întimpinați la gară cu binețe de mulți Români din Cluj. Din Blaj sînt cei mai mulți. Anume 17 ștudenți din clasele 5, 6, 7 și 8 a gimnasiului, tot băieți care de care mai frumoși și mai deștepți; apoi sînt mai multe dîmne și dșore, între cari Dna Elena Cirlea din A.-Iulia, Dna Domșa, Dna Hodoș, Dna Radeș, Dna Aurelia Solomon, directora școlii de fete din Blaj. Dintre Domni am însemnat: canonicul Dr. Vas. Hossu, prelat papal, conducătorul călătorilor, redactorul Aurel Domșa, profesorii A. Viciu, Iac. Mureșan și Flaviu Domșa, David Rades, Dr. Racoța și alții. În Cluj s'au mai adaus la mîndra ceată, canonicul Gavrilă Pop, Vas. Podôbă directorul „Economului“, Ios. Onciu preot în Iclod, Vas. Suciș preot în Căpușul de Cîmpie, Teofil Moldovan preot în Ineu și Augustin Paul, red. la „Gazeta Transilvaniei.“

Cât a stat trenul în gara din Cluj, era o mișcare și o veselie românească pe peron, de străinii se uitau mirați, că ce adunare românească e acesta. Iar cînd a plecat trenul, cei ce nu i-am putut însoți, decît cu gîndul sufletului nostru, le-am strigat din inimă: Trăiască! și „la revedere cu bine!“ Fericiții călători vor fi Mercuri în Pesta, Joi în Fiume, de unde vor pleca cu vaporul pe mare pînă la Ancona, și apoi iar cu trenul la Roma unde vor sta 5 zile.

Noi rugăm pe D-zeu se-i aibă în scutul și paza sa, iar lor le zicem cu poetul: *Pămîntul sfînt al Romei sê-l sârutați și pentru noi!*

— **„Lucaferul“ despre „Révașul.“** Dînd veste despre „Révașul“ revista „Lucaferul“ scrie:

„Deodată cu primăvara a sosit îmbucurătoare veste pentru presa noastră. Noua foie Révașul apărută zilele trecute la Cluj, pusă în slujba poporului, e chemată de a promova mari interese culturale. De multă vreme se simte lipsa unei gazete corespunzătoare pentru popor, conglăsuitoare cu firea și priceperea lui. Salutăm cu dragoste apariția Révașului în această vreme, cînd o mulțime de scriitori cu tipar atenteză la șerparul (noi adaugem: și la sufletul — „Révașul“) țeranului nostru. Numele diriguitorilor acestei foi ne dau temei de bună nădejde pentru viitor.“

— **Din Roma ni-se scrie:** „În Dumineca Florilor a fost hirotonit intru preot în biserica grecească a Sîntului Athanasiu din Roma dl Dr. Aron Lupșa, teolog al dieceei Lugojului, absolvent al universității romane. Luni după Florii a făcut tinerul preot cea dintăi liturgie a sa în biserica Sîntului Petru. A slugit alături cu el părintele *Papa Nicola*, unul dintre bibliotecarii Vaticanului. Cantor a fost clericul *Ioan Belan*, teolog în Budapesta și ceialalți clerici români din Roma. După Paști tinerul preot, doctor în filosofie și teologie, pornesc spre casă, unde dorul atîtor ani îl cheamă.“

— **In Desmir**, a doua zi de Paști, a fost o producție teatrală și petrecere. S'a dat o piesă teatrală, în care și „Révașul“ a avut un rol.

— **Vremea de vreo 10 zile s'a tot recit;** Marți la Cluj a înghețat, în multe părți ale țerii a nins din greu. În multe locuri creștinii noștri au avut Paști albe. Ba chiar și prin Franca și Italia, unde altădată e ca vîra pe vremea asta, a nins. În multe părți ale lunei au fost furtuni și vremuri grele, pare că e bătaia lui Dzeu pe păcătoșii de noi.

— **„Din Bêtrâni“** o carte frumôșă de Ion Slavici, a fost premiată de Academia română cu 5000 lei. — De ne'nțeles însă cum Academia n'a premiat nici una din prețioasele cărți ale dlui Dr. Bunea, canonic în Blaj, care trei a trimis deodată la concurs.

— **„Cea mai frumôșă limbă.“** Unul dintre cei mai mari dascăli din America, B. Lippenz, a scris ministerului din România: „N'am fost mai puțin isbit de frumșeta alêsă a acestei limbî româneșî, una din cele mai frumôse limbî ce se vorbesc pe pămînt.“

— **De lângă Sibiu** ni-se scrie pe larg despre sinodul de primăvară a tractului protopopesc gr. cat. ținut în Sibiu la 10 April; noi însă nu putem însemna decît pe scurt unele lucruri. Au fost de față 32 preoți și 26 mireni. Din raportul protopopului *Nic. Togan* ese că în anul 1902 au fost în tract 586 nașteri, între cari 62 nelegiuite; concubinate sînt 50; casurî de môrte au fost 526. Pruncî de școlă 2931, dar n'au cercelat'o 889. Școlle noue s'au zidit în Slimnic (unde se adună bani și pentru bis.) și în Șura-mică. Fondul tractual „I. V. Russu“ e de 2605 cor.; al bibliotecii e de 1055 cor.

Preotul din Bârghiș a adus la cunoștința sinodului obiceiul rêu și ușuratic al credincioșilor sei, că ei ca sê scape de taxa de cununie se fac gr. or. și apoi după ce se cunună iar sê reintorc în bis. gr. cat.

Pentru stîrpirea concubinatelor și lăfșirea beției sinodul, la propunerea preoților V. Florian și D. Decei a hotărît se fie rugat Veneratul Consistor Archiepiscopesc se intrevină la oficiile politice ca sê se observe legea repausului de Dominec (art. 40. §. 74 ex 1879) și sê se închidă crișmele pe tîmpul serviciului divin și sê se deie mîndă de ajutor preoților întru desfacerea concubinatelor ca stricătoare moralității; — Apoi:

Că fiecare preot se facă arătare protopopului sêu despre cazurile de concubinată din parochia sa precum și despre deschiderea crișmelor pe tîmpul serviciului divin; și protopopul sê cêră dela Vice-comitele delăturarea acestor abuzuri!

Raportul învățătorului C. Gligor pentru înființarea școllelor repetiționale economice se ia spre sciință și sinodul hotărește a indruma senatele școlare a lua mîsurile de lipsă întru înființarea acestor școlle!

Ca disertanți pentru sinodul de primăveră viitori se aleg preoții: Ion Bunea dela Tilișca și Valeriu Florian dela Racovița.

Pentru „Révaș“ protopopul a făcut mențiune ca sê se aboneze iar preoții sau deobligat a-l sprijini din cari unii deja l'au și fost abonat.

La finea sinodului toți preoții sau mărturisit. Mai însemn cumcă unii preoți numai din auzite au avut știre despre ținerea sinodului, căci convocătorul trimis *ad circulandum* cu o lună înainte nu l'au primit.

S'ar putea încunșura aceste neplăceri dese și în alte tracte; anume astfel, ca convocările sêu circularele se nu se mai trimită în formă vechie, ci fiecare preot se-și primescă avizul seu direct, spre care scop de mare înlesnire este protopopului Hectograf, cumpêrat deja de mai de mult de cîtră preoții tractului Sibiu.

În senatul protopopesc sunt aleși pe 3 ani următorii preoți: Ioan Papiu (Veștem), Dion. Aron (Gurariului), Ion Ghișoiu (Vizocna), Dion. P. Decei (Orlat). Mireni: B. P. Harșan, Dr. P. Isac, adv. Dr. N. Racoța medic, Romul Simu și Ioan Stoia învăț., Ion Neamțiu propr. în Armeni.

— **Sinodul de primăvară** a tractului Dêrgei s'a ținut în 9 Aprilie n. în Ciachi-Gârbou. Au participat toți preoții și învățătorii. Disertația obicnuită a ținut'o preotul Mureșanu din Chechiș, vorbind despre datorința preotului de a înainta în științe. În sinod s'au desbătut multe treburi de interes, între altele și treba școllelor de repetiție economice.

— **Pentru școlă cea nouă** din Huseu-Macicaș, au dăruit următorii domni, cărora și pe acesta cale li-sê aduce mulțămită:

Esc. Sa Dr. Victor Mihali de Apsa 120 cor., Institutul „Economul“ 20 cor., Desp. „Asociațiunei“ în Cluj 60 cor., Fondul cultului din tractul gr. cat. al Clujului 150 cor., Gavrilă Filip, din Giula 40 cor., Dr. E. Dăianu, protopop 5 cor., Stefan Havasi, propr. Cluj, 5 cor., Iuliu Coroian avocat 5 cor., Basil Podôbă 4 cor., N. Goga invet. pens în Deuș 1 cor., Esc. Sa Ioan Szabó, Episcopul Gherlei 40 cor. Preoții Ioan Mihalca, din Aglîroș, Grig. Lehene, Arghiș, Vas. Micușan, Suceag, Samoil Pop, Berind, Ioan Pop, Gilău, Ștef. Roșian, Cluj, Gavrilă Pop, Feleac, Petru Dan, Lapu, Vas. Păpucescu, Popfalău, Andrei Feldrean s. Paul, Ioan Topan, Șardul ung., Bas. Pop, Șomtelec, Ioan Hornea, Stana și Luca Stan în Sumurdue — au contribuit, în părți egale, la olaltă cu 124 corone.

Avênd școlă acesta încă grabnică lipsă de ajutor pentru isprăvirea ei din lăuntru, oferte marimomose se primesc și se cviteză cu mulțămită din partea învățătorului Filip Părvu.

— **„Prietenile fetelor tinere.“** Ni-sê scrie că în Elveția s'a înființat o societate cu numele „Reuniunea de amice pentru fetele tinere“, care are de scop a îngriji de fetele orfane, cari rêmân fără scut. Ajutorul li-l dau membrele reuniunei mai ales prin aceea, că le câștigă locuri cinstite de slugit și le dau tot felul de sfaturi. Cancelaria acestei reuniuni e în Neuchatel (Elveția). Presidentă e d-șora Anna Perrot. Pentru Transilvania presid. provincială e d-na Rosalia N. Pop, Cluj, Magyarutza 10. — Vedem deci cît de mult se lucră

întralte părți pentru ajutorarea celor sêraci și păzirea sufletelor nevinovate. Numai la noi se lucră așa de puțin în treburi de aceste!

— **„Calendarul Poporului“,** cel mai iubit calendar românesc, a fost dat în judecată pentru niște articoli, între cari „Credele Românului“ Avram Iancu, și alții. Se vede că nu numai *Tribuna*, ci tot ce se ține de ea și de „Tipografia“ ei este luat acum la ochi.

— **„Poporul Român“** din Budapesta vestind despre „Révașul“ nostru zice, că va aduce mult folos poporului dacă se va redacta cum s'a început, și de aceea îi dorește isbîndă.

— **„Revista Bistriței“,** care apare de la anul nou în Bistrița, edată de Dr. Victor Onișor, zice despre *Révașul* că se înfășoșeză foarte bine, cu cuprins felurit, ales și plin de învățatură.

— **Mêrunțișuri.** Aurul scos anul trecut din pămînt, în tôte lumea, prețuește 16 miliône de corone. — Rândunica pôte sbura și 400 kilometri pe ceas. — Căii suri trăiesc mai mult de cît cei de altă colóre (din „*Lumina și Adevêrul*“ ce ese în Șeitîn).

— **Urme de voivođi români** s'au găsit în părțile Clujului, anumit în comuna *Gilău*, aprôpe de legenda reședință alui *Gelu*. Anume în zilele trecute țeranul Ilie Neciu sâpînd în grădina lui Lusztig Pál a găsit o pecetă de aramă aurită, pe care se vêd două chipuri de om, bărbat și femeie, între ei un pom înalt, și în jur scrisore cu litere cirile, pe care învățătorul N. Maier a cetit'o ast-fel: **† PEC(e)TA IO RADUL VOIVOD IGN SR VLASKO JS EMAN.**

Din inscripție se pare că pecetea ar fi fost alui *Radu Vodă Călugărul*, care a domnit pe la 1520—30, și a fost moșul lui Mihai Vitezul. Interesant că tot în acel loc s'a găsit înainte cu 3 ani un alt pecet al lui Petrașcu Vodă. Acesta se află acum în muzeul din Cluj.

CĂRȚI NOUË ȘI REVISTE.

Au apărut:

La Unirea Bisericei Românești, studiu de Dr. Stefan Pop, protopop și paroch în Jezvin. Timișșora 1903. Editura autorului. Carte în format mare 4° de 76 pagini, cu câte 2 cor. și costă numai 1 cor. și porto postal 10 fil. E o scârmănare amenințată a unei cărți despre *unire* a protopopului gr. or. din Lugoj Dr. G. Popovici.

— **Jurnalistica noastră**, Șaguna, Kossuth, etc. ... de „Cap de leu“ este titlul unei cărțicele de 26 pag. pe care „Capul de leu“ o prețuește o coronă, noi înse cu capul nostru omenesc nu-i aflăm noima. O tipăritură mai fără înțeles și fără preț rar am vêdut.

— **„Intre nazarenii“** este titlul unei cărțicele de 17 pag. apărută la Caransebeș, în editura „*Foii Diecesane*“ din care a fost retipărită, ca și broșura ce a eșit la lumină mai înainte sub titlul „*Dispute cu Nazarenii*.“ Prețul nu-l știm.

— **„Lucaferul“** nr. 8 cuprinde următoarele: Inviere; Ceva despre artă și sculptorul Al. Liuba; Candid, versuri de Traian Mihaie; În Sâmbăta Florilor, de Ion Agărbicean; Papiu Ilarian Bursier al Blajului; Invinșă; Zădarnic, poesie de Octavian, Bibliografie. Costă 10 cor. pe an. Administrația, Budapesta, Zădăra n. 11. III. 23.

— **Școlă și Familia** este numele unei foi nouë, ce apare de 2 ori pe lună în Brașov, sub cărmuirea d-lui învățător Ion Dariu. Costă 6 cor. pe an.

— **„Familia“** este cea mai veche foie literară la noi. Ese în Oradea-mare, în fie-care săptămîna odată, sub conducerea dlui Ios. Vulcan și costă pe an 16 cor. Numêrul din urmă aduce o poesie de Coșbuc: *Muntele Rêțezat*, și alți mulți articoli.

Posta Redacțiunei.

D-lui I. B. în Sibiu. Numita foie nu o avem, decî nu Vê putem împlini dorința.

Iob în B. P. Am primit, credem că și D-V. cele dorite. Paguhă că cartea postală nu ne-ai trimis'o cu o zi înainte, că am fi putut'o folosi în nrul 3. Sê știi că foia noastră se inchie tot-dea-una Marți pentru scrisori mai lungi și Miercuri pentru știri mai scurte. Joi numai telegrafic mai putem incresta câte ceva deosebit de însemnat. Impresiile din frumôsa călătorie ar fi bine sê le scrii cît mai curînd, dar' subiectiv, sincer și popular. Articolul îl vom folosi numai în nrul viitor. Ține-ne în curent cu uneltirile socialiștilor, că foia lor din Bud. nu o avem încă.

Sebam în Hannover. Salutarea din așa mare depărtare ne-a făcut bucurie. Serie-ne din impresiile ce primești — firește după spiritul foii nostre. Fratelui D-Tale i-s'a trimis foia acasă.

D-lui V. Fl. în R. Pre cum vezi. Te rugăm și pe D-Ta și pe toți frații preoți sê nu ne scrie-ți nouë despre lucrări curat bis. cari numai pe preoți îi interesază. Pentru ast-fel de chestii acolo e *Unirea*, mai largă și mai potrivită. Foia noastră e destinată pentru popor, dar și de am voi nu avem loc pentru ast-fel de lucruri.

—b—. Acelaș răspuns.

Badea Tôder dela noi a sosit; ne vom interesa de d-lui. Salutare!

D-lui I. P. Fl. în B. Primit cu mulțămită, dar înțelegi, că nu le putem întrebunța.

„Veritas“ în N.-lêu. Scrisôrea vom publica-o mai târziu, cînd vom da mai multe din scrisorile însuflețite de salutare și încurajare, ce am primit.

D-lui Valeriu V.—rf. Asemenea!

Moldovanu Basil
Solalaș seorbeșta

„ECONOMUL“

INSTITUT DE CREDIT ȘI ECONOMII, SOCIETATE PE ACȚIUNI

Centrală în Cluj (casa proprie)
strada Vesselényi-Miklós-utca 26.

Filială în Gherla (Szamosújvár)
strada Viz-utca.

Intemeiat la anul 1886.

Are Capital social in 2000 acțiuni K.	200,000.—.
„ Fonduri de rezervă	130,773.—.
„ Fonduri culturale și de binefacere „	8,900.—.
„ Depuneri spre fructificare	1.003,211.—.

Primesce depuneri spre fructificare dela privați cu 5% -te și dela corporațiuni culturale sau filantropice cu 5½% -te;

Escomptează cambii cu cel puțin două subserieri;
Dă împrumuturi pe cambii cu acoperire ipotecară cu 7% și 8% -te;

Acordă împrumuturi de Cont-curent cu acoperire de hârtii de valoare notate la bursă cu 6% și 7% -te;
Efectuează tot felul de operațiuni de bancă.

Adresa: „ECONOMUL“ Kolozsvár.

Direcțiunea.

5, 4—50.

SÁRGA JÁNOS

casă de aurărie, juvaeruri și institut pentru decorarea bisericilor.

Recomandă bogatul său magazin de

vase și paramente bisericesci,
cum și de juvaeruri de briliante și diamante, orolage de aur și argint, tot felul de argintării și bijutării.

Catalog mare ilustrat se trimite gratis și franco.

Cluj (Kolozsvár), piața Mátyás-tér nr. 13.

— Telefon 354. —

6, (4—25.)

ALESANDRU BORZA

croitor

(CLUJ, KOLOZSVÁR, STR. SÉTATÉR NR. 2)

Recomandă în atențiunea și binevoitorul sprijin a P. T. Public din loc și provincă cel mai vechiu și mai solid atelier românesc de croitorie pentru bărbați.

Lucră solid și după moda cea mai nouă. — Face și reverenți.

Tote comanda le efectuează prompt și îngrabă.

11, (3—3).

AGENTURA GENERALĂ

DIN CLUJ A BĂNCEI DE ASIGURARE
„TRANSSYLVANIA“

primește și efectuează oferte de asigurare din comitatele: Cojoena, Murės-Turda, Turda-Arieș, Bistrița-Năsăud, Solnoc-Do-băca, Ciuc, Sălăgiu, Sătmar, Bihor, Maramureș.

Asigură mai ieftin contra focului și esplosiunii ori ce fel de edificii, mărfuri, mobile, vite și produse etc.

Asupra vieții omului

face asigurări în toate modurile obișnuite, anume: capitale pentru casuri de morțe, pe viață, de zestre, rente etc.

ASIGURĂRI POPORALE fără cerțare medicală până la 1200 corone.

Asigurări pe cheltuielile imormintării, contra grindinei, sămănturi de tot felul, nutrețuri etc.

„TRANSSYLVANIA“

a fost întemeiată la anul 1868 și de atunci în decurs de 34 ani a plătit despăgubiri pentru foc de K. 3.042,619 84 fil., iar pentru capitale asigurate pe viață Kor. 2.992,162 98 fil. Suma asigurărilor contra focului e de K. 112 milioane. Suma asigurărilor pe viață e de K. 102 milioane.

Oferte și ori ce îndrumări se pot primi în limba română și în toate limbile din țară de la

Agentura generală a băncii

„Transsylvania“

Cluj, piața „Emke-tér“ Nr. 16.

precum și de la agenturile locale și cercușele din comunele mai mari. 10, (3—40)

Moldovan Miklós

Atelier de croitorie.

Cu totă onoarea aduc la cunoștința P. T. Public din loc și provincă, că mi-au sosit în deposit stofele cele mai bune, mai frumoase și mai trainice dela fabricile din țară și străinătate pre sezonul de primăvară și vară pentru **vestminte bărbătesci.**

Fac vestminte bărbătesci, curăț și reparaz punctuos și pre lângă prețuri moderate.

Fac reverenți, cimade și grece pentru preoți.

Țin în deposit și vënd cameși, gulere, mangete, cravate și năfrâmi de busunar.

Comanda din provincă se efectuează grabnic și punctuos.

Plătirile se pot face și în rate.

Cu stimă:

Moldovan Miklós

Cluj (Kolozsvár), str. Egyetem n. 1.

8, (3—10).

Numeri singuratici din „Răvașul“ se pot cumpăra cu câte 5 fil. în următoarele locuri: **Cluj** la administrația foii, Jókai-utca 6; la trafica Böckel Mátyástér 29. **Alba-Iulia** la Weisz Bernát, „la loterie.“ **Blaj** la „Consum“ și la „Librăria Tipogr. Seminarului.“ **Gherla** la librăria „Aurora“ A. Todoran. **Huedin** la comerciantul „Căciulă & Comp.“ Locuri pentru deposit se caută și se honorază.